

الحمد لله

وَلَا تَقْرَأُ الْكِتَابَ طَرَفًا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 بِفَضْلِ اللَّهِ وَرَحْمَتِهِ أَسْتَغْنِي
 اللَّهُمَّ أَنْتَ الْغَنِيُّ وَأَنَا الْمُفْتَخِرُ
 الْفَخْرُ لَكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

سرشناسه: اصغری همدانی، علی، ۱۳۴۷ -
عنوان و نام پدیدآور: مجتهد عادل: خلاصه‌ای از زندگی‌نامه، سیره علمی،
اخلاقی، عملی و سخنان حضرت آیت الله العظمی آقای آخوند ملا علی
معصومی همدانی (ره).

مشخصات نشر: قم: کشف الغطاء، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری: ۸۱۶ ص.: مصور.

شابک: ۴۲۵۰۰۰ ریال: 4-41-5952-600-978

وضعیت فهرست نویسی: فیبای مختصر

یادداشت: فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی: <http://opac.nlai.ir> قابل

دسترسی است

شماره کتابشناسی ملی: ۳۸۲۱۰۷۴

مجتهد عادل

□ مؤلف		حجت الاسلام والمسلمین علی اصغری همدانی
□ ناشر		انتشارات کشف الغطاء
□ صفحه آرائی		مهدی محقق
□ حروفچینی		طلوع همدان/اولیایی / ۰۸۱۳۲۵۲۰۷۰۶
□ نوبت چاپ		یکم / ۱۳۹۴
□ شمارگان		۱۰۰ نسخه
□ چاپ		کتبه
□ قیمت		۴۲۵۰۰ تومان
□ شابک		۹۷۸-۶۰۰-۵۹۵۲-۴۱-۴

حق چاپ محفوظ و مخصوص مؤلف می‌باشد

قم/خیابان ارم/بازار قدس/طبقه پنجم/پلاک ۱۸۵/دفتر انتشارات کشف الغطاء

تلفن: ۰۵۰ ۴۹۰ ۳۷۷ همراه: ۰۹۱۲۲۵۳۴۶۷۲ ص.پ: ۱۵۹-۳۷۱۴۵

فهرست مطالب

پیش‌گفتار	۲۹
مقدمه	۳۵
فصل ۱ / رؤیای صادقه الهام بخش	۳۷
۱- آگاهی برزخی‌ها از احوال اهل دنیا	۳۸
۲- دعای خیر اموات در حقّ زنده‌ها	۳۹
۳- نظر لطیف، حتّی به تابعین	۳۹
۴- مصمّم شدن بر تکمیل تألیف و نشر آن کتاب	۴۰
۵- کتاب عالم ربّانی، به چاپ رسید	۴۱
۶- فراهم شدن هزینه کامل کتاب عالم ربّانی	۴۲
۷- استقبال گسترده عمومی از کتاب عالم ربّانی	۴۲
۸- کتاب مجتهد عادل، کامل‌کننده کتاب عالم ربّانی	۴۲
فصل ۲ / مُجتهد عادل	۴۵
فصل ۳ / بزرگ‌ترین و محبوب‌ترین عالم دینی در همدان	۴۷
فصل ۴ / هدف از تألیف این کتاب	۵۰
۱- ارضای حسّ کنجکاو خود	۵۰
۲- اقتدای به یک عالم برجسته و الگوگیری از وی	۵۱
۳- معرفّی یک عالم برجسته به دیگران	۵۲
۴- زنده نمودن نام و یاد یک عالم برجسته	۵۲
۵- درس‌آموز و عبرت‌انگیز بودن تاریخ	۵۴
فصل ۵ / حُسن ختام	۵۵

بخش یکم / مروری کوتاه، بر زندگی پر برکت حضرت

آیت الله العظمی آقای آخوند ملا علی معصومی همدانی رحمه الله / ۵۷

- فصل ۱ / تولّد و تحصیل ۵۹
- فصل ۲ / در محضر اساتید ۶۱
- فصل ۳ / مراتب و ویژگی های علمی ۶۵
- فصل ۴ / تألیفات ارزشمند ۶۷
- فصل ۵ / هجرت پر بار ۶۹
- فصل ۶ / تربیت شاگردان ۷۱
- فصل ۷ / خدمات فرهنگی و اجتماعی ۷۴
- فصل ۸ / ستایش سروده ۷۶
- فصل ۹ / فرزندان ۸۱
- فصل ۱۰ / رحلت ملکوتی ۸۲
- فصل ۱۱ / شناسنامه آیت الله آخوند رحمه الله در یک نگاه ۸۳
- فصل ۱۲ / کارنامه آیت الله آخوند رحمه الله ۸۴
- فصل ۱۳ / متن مکتوب بر روی سنگ مزار ۸۶
- فصل ۱۴ / سوگ سروده ۸۹

بخش دوم / قصّه‌هایی از سیره علمی، عملی و اخلاقی حضرت

آیت الله العظمی آقای آخوند ملا علی معصومی همدانی رحمه الله / ۹۱

- قصّه ۱ / تندرست در میان آتش ۹۳
- قصّه ۲ / دارای دستخط زیبا در سال های کودکی ۹۶
- قصّه ۳ / کتابخانه متحرک! ۹۹
- قصّه ۴ / تقریرات درس‌هایی که نوشته نشدند! ۱۰۱
- قصّه ۵ / از لوازم اداری یک شهر ۱۰۲
- قصّه ۶ / خواندن نماز میت بر جنازه شیخ محمد جواد انصاری رحمه الله ۱۰۳
- قصّه ۷ / همطراز با علمای بزرگ قم ۱۰۵

- قصه ۸ / دستمزد به اندازی نیاز بنای مسجد ۱۰۷
- قصه ۹ / آزادی از زندان منصور دوانقی ۱۰۸
- قصه ۱۰ / فراهم شدن پول وسایل پذیرایی از مهمان‌ها! ۱۱۱
- قصه ۱۱ / ماجرای پول‌های زیر تشک ۱۱۳
- قصه ۱۲ / قرائت، دهان کج کردن نمی‌خواهد! ۱۱۵
- قصه ۱۳ / استغفار امام عصر علیه السلام برای شیعیان گناهکار ۱۱۶
- قصه ۱۴ / جناب آقای فاضل، سلام علیکم! ۱۱۹
- قصه ۱۵ / دوری کردن از برتری خواهی ۱۲۰
- قصه ۱۶ / علت پرهیز از نوشتن رساله عملیه ۱۲۱
- قصه ۱۷ / باید مواظب باشم که جهنمی نشوم! ۱۲۳
- قصه ۱۸ / رابطه صمیمی با شهید مدنی رحمته الله علیه ۱۲۵
- قصه ۱۹ / پول با برکت ایشان ۱۲۶
- قصه ۲۰ / ماجرای ساختمان جدید حسینیّه زینبیّه همدان ۱۲۷
- قصه ۲۱ / ملاقات با آیت الله سید مهدی شیرازی رحمته الله علیه در کربلا .. ۱۳۷
- قصه ۲۲ / من، با عموی شما کاری ندارم! ۱۴۱
- قصه ۲۳ / ملاقات با آیت الله سید محسن حکم رحمته الله علیه ۱۴۲
- قصه ۲۴ / ارزش فوق العاده منبر امام زمان علیه السلام ۱۴۵
- قصه ۲۵ / دلیل اعلیّت آیت الله بروجردی رحمته الله علیه ۱۴۷
- قصه ۲۶ / سوزانیدن قرآن حرام است! ۱۴۸
- قصه ۲۷ / خبر دادن از ارتحال آیت الله بروجردی رحمته الله علیه ۱۴۹
- قصه ۲۸ / تأیید و تجلیل از آیت الله گلپایگانی رحمته الله علیه ۱۵۰
- قصه ۲۹ / أعلم علمای کشور پهناور ایران ۱۵۱
- قصه ۳۰ / تأثیر سازنده نفّس‌های پاک ۱۵۳
- قصه ۳۱ / شما، باید برای ما شفاعت بکنید! ۱۵۸
- قصه ۳۲ / آگاهی از رازهای درونی دیگران! ۱۶۳
- قصه ۳۳ / عنایت حضرت ولی عصر علیه السلام ۱۶۷

- قصه ۳۴ / اعلمت آیت الله سید ابوالقاسم خویی رحمته الله ۱۶۸
- قصه ۳۵ / نجات دادن زن سیده و بچه اش ۱۶۹
- قصه ۳۶ / آگاهی از علوم غریبه! ۱۷۱
- قصه ۳۷ / تربت سیدالشهدا علیه السلام، آخرین توشه از دنیا! ۱۷۲
- قصه ۳۸ / تیغ حلم، از تیغ برّان تیزتر! ۱۷۵
- قصه ۳۹ / گاه گاهی بر سر ما سایه بیاندازید! ۱۷۷
- قصه ۴۰ / همه آنها را یک جا به من بخشید! ۱۷۹
- قصه ۴۱ / سلام مرا به آخوند ملا علی برسان! ۱۸۳
- قصه ۴۲ / دستگیری از نیازمندان، حتی پس از مرگ! ۱۸۹
- قصه ۴۳ / کتاب های آقای دکتر علی شریعتی ۱۹۰
- قصه ۴۴ / به نقل از سینه علی بن ابراهیم همدانی ۱۹۳
- قصه ۴۵ / نمونه ای از تواضع آیت الله آخوند رحمته الله ۱۹۵
- قصه ۴۶ / نوشتن نامه مشکل گشا ۱۹۷
- قصه ۴۷ / آقای ملا علی!!! ۱۹۹
- قصه ۴۸ / دیدار با آیت الله العظمی خویی رحمته الله در همدان ۲۰۱
- قصه ۴۹ / دارای مقامی نظیر مقام سلمان فارسی! ۲۰۳
- قصه ۵۰ / با اجازه آقا و امثال آقا! ۲۰۵
- قصه ۵۱ / مجتهد جامع الشرائط ۲۰۷
- قصه ۵۲ / یکی از ثمرات حوزه درس حاج شیخ رحمته الله ۲۰۹
- قصه ۵۳ / توجه و عنایت به شاگردان خود حتی پس از مرگ! ۲۱۱
- قصه ۵۴ / همیشه، در تماس مستقیم با مردم ۲۱۳
- قصه ۵۵ / تعیین امام جماعت برای مسجد خود، پس از مرگ! ۲۱۴

بخش سوم / خاطراتی از زبان مبارک حضرت

آیت الله العظمی آقای آخوند ملا علی معصومی همدانی رحمته الله / ۲۱۷

خاطره ۱ / مرنج و مرنجان! ۲۱۹

- خاطره ۲ / تأثیر درس‌های اخلاق میرزا جواد ملکی تبریزی رحمته الله ... ۲۲۱
- خاطره ۳ / برانیم‌گر از این در، بیایم از در دیگر! ۲۲۲
- خاطره ۴ / حَمَّال مستجاب الدَّعْوَة! ۲۲۳
- خاطره ۵ / سلب توفیق به طور موقت! ۲۲۵
- خاطره ۶ / اعلم از همه مجتهدهای ایران ۲۲۷
- خاطره ۷ / هم سفره و هم غذا شدن با حضرت امام رضا علیه السلام ... ۲۲۹
- خاطره ۸ / آفرین بر چنین برادر و دوستی! ۲۳۱
- خاطره ۹ / تأثیر ختم حضرت فاطمه زهرا علیها السلام ۲۳۳
- خاطره ۱۰ / طلبه‌ای که خادم عمر بن سعد شد!!! ۲۳۴
- خاطره ۱۱ / برای من، مانعی رسیده، نمی‌توانم بیایم! ۲۳۵
- خاطره ۱۲ / عنایت حضرت علی اصغر علیه السلام ۲۳۷
- خاطره ۱۳ / وسعت علمی حاج شیخ عباس قمی رحمته الله ۲۳۹
- خاطره ۱۴ / نحوه اجازه روایتی نوشتن حاج شیخ عباس قمی رحمته الله . ۲۴۱
- خاطره ۱۵ / امتیاز انگشتانی که روایات اهل بیت علیهم السلام را نوشته‌اند! ۲۴۳
- خاطره ۱۶ / به به!! درب‌های حرم مطهر باز شد! ۲۴۴
- خاطره ۱۷ / پاداش دنیوی صلوات زیاد فرستادن. ۲۴۵
- خاطره ۱۸ / دعای مستجاب یک مرد حَمَّال! ۲۴۷
- خاطره ۱۹ / پرهیز از ارادهٔ عُلو و برتری خواهی! ۲۴۹

بخش چهارم / داستان‌هایی از زبان مبارک حضرت

آیت الله العظمی آقای آخوند ملا علی معصومی همدانی رحمته الله / ۲۵۱

- داستان ۱ / بنا بود، از این حرف‌ها، زده نشود! ۲۵۳
- داستان ۲ / مرگ اختیاری. ۲۵۴
- داستان ۳ / مأموریت شیخ محمد بهاری، از سوی امیرمؤمنان علیه السلام ۲۵۷
- داستان ۴ / وعده‌های سید شوشتری رحمته الله به حسینقلی همدانی رحمته الله . ۲۵۹
- داستان ۵ / گوارایت باد! گوارایت باد! گوارایت باد! ۲۶۱

- داستان ۶ / یک پلّه، پایین‌تر از پیامبران علیهم‌السلام ۲۶۳
- داستان ۷ / هرگز، روضه حسینم را تعطیل نکن! ۲۶۵
- داستان ۸ / پذیرفته شدن دعای پیرمرد حمال! ۲۶۷
- داستان ۹ / اقتضای سلطانی و رعیتی ۲۶۹
- داستان ۱۰ / یک نگاه شفاعت بخش ۲۷۱
- داستان ۱۱ / زیارت امام رضا علیه‌السلام نجاتش می‌دهد! ۲۷۳
- داستان ۱۲ / ابر سایه دار، بر بالای سر زائر امام رضا علیه‌السلام ۲۷۵
- داستان ۱۳ / تأثیر ویرانگر شراب بر سرنوشت انسان! ۲۷۷
- داستان ۱۴ / تذکر، برای به کارگیری دقت بیشتر ۲۷۹
- داستان ۱۵ / کرامتی از ملا لطف الله مازندرانی رحمته‌الله ۲۸۰
- داستان ۱۶ / کرامتی از آقامیرزا خلیل رحمته‌الله ۲۸۳
- داستان ۱۷ / مباحثه میرزای شیرزای رحمته‌الله با سید محمد فشارکی رحمته‌الله ۲۸۵
- داستان ۱۸ / علامه مجلسی دوم رحمته‌الله همچنان غرق در مطالعه ۲۸۷
- داستان ۱۹ / کرامتی از ملا فتح علی سلطان آبادی رحمته‌الله ۲۸۹
- داستان ۲۰ / توبه حقیقی مجتهد دروغین! ۲۹۱
- داستان ۲۱ / ایستادن ابن فهد حلّی رحمته‌الله در صف پیامبران علیهم‌السلام! ۲۹۷

بخش پنجم / لطیفه‌ها و مزاح‌های دلنشین حضرت

آیت الله العظمی آخوند ملا علی معصومی همدانی رحمته‌الله / ۲۹۹

- لطیفه ۱ / بگو: لبیک! بگو: لبیک! ۳۰۱
- لطیفه ۲ / عصای آدم! ۳۰۳
- لطیفه ۳ / فرو رفتن میخ در کاشی! ۳۰۴
- لطیفه ۴ / فرماندار بی دم! ۳۰۵
- لطیفه ۵ / در آوردن پدر مردم! ۳۰۷
- لطیفه ۶ / روش تعیین طرف بالای اتاق! ۳۰۸
- لطیفه ۷ / الآن، مسأله حل شد! ۳۰۹

- لطیفهٔ ۸ / الاغ‌هایی که به هم لگد می‌زدند! ۳۱۰
- لطیفهٔ ۹ / خیلی هم عجیب نیست! ۳۱۱
- لطیفهٔ ۱۰ / من، از کدام یک از شما تقلید کنم؟! ۳۱۲
- لطیفهٔ ۱۱ / احتیاطاً، چند دقیقه زودتر می‌روم! ۳۱۳
- لطیفهٔ ۱۲ / لازم نیست شما معمم شوید! ۳۱۴
- لطیفهٔ ۱۳ / یک پاسخ به دو پرسش! ۳۱۵
- لطیفهٔ ۱۴ / امر نمی‌کنم، بلکه نهی می‌کنم! ۳۱۶
- لطیفهٔ ۱۵ / توبه کردن از سخن گفتن دربارهٔ توبه! ۳۱۷
- لطیفهٔ ۱۶ / آخر، کی به بالا می‌رود؟! ۳۱۸
- لطیفهٔ ۱۷ / خواندن سورهٔ یاسین در گوش الاغ طاغوتی! ۳۱۹
- لطیفهٔ ۱۸ / ای خدای من و خدای همه! ۳۲۰
- لطیفهٔ ۱۹ / علامت حماقت! ۳۲۱
- لطیفهٔ ۲۰ / از سر اهل اسلام، کم نکند! ۳۲۲
- لطیفهٔ ۲۱ / قربان جدم بشوی! ۳۲۳
- لطیفهٔ ۲۲ / آخرین درجهٔ طاقت! ۳۲۴
- لطیفهٔ ۲۳ / علامت شبههٔ اعلمیّت! ۳۲۵
- لطیفهٔ ۲۴ / من، شما را عرض نکردم! ۳۲۶
- لطیفهٔ ۲۵ / خَر است، نه خِر! ۳۲۷
- لطیفهٔ ۲۶ / عمامه‌ای بزرگ‌تر از عمامهٔ آیت الله آخوندی! ۳۲۸
- لطیفهٔ ۲۷ / لباس روحانیّت را نیز دزدیده است! ۳۲۹
- لطیفهٔ ۲۸ / یاد گرفتن وظیفه! ۳۳۰
- لطیفهٔ ۲۹ / خواندن آیهٔ وَكَلِّبْهُمْ بَاسِطُ! ۳۳۱
- لطیفهٔ ۳۰ / وقتی که شاهد از غیب می‌رسد! ۳۳۳
- لطیفهٔ ۳۱ / راه سوّمی هم هست! ۳۳۴
- لطیفهٔ ۳۲ / هنگام نماز، به یاد شما می‌افتم! ۳۳۵
- لطیفهٔ ۳۳ / فقط یک ساعت خواب در بیست و چهار ساعت! ۳۳۶

- لطیفه ۳۴ / منبر جدّ شما را در مدینه سوزاندند! ۳۳۷
- لطیفه ۳۵ / سیزده ماه سرما در یک سال! ۳۳۹
- لطیفه ۳۶ / می، به مظفر نداد! ۳۴۰
- لطیفه ۳۷ / گفتن سخنان تکراری بر روی منبر! ۳۴۱
- لطیفه ۳۸ / قبالة اش را مرحمت بفرمائید! ۳۴۳
- لطیفه ۳۹ / سه ماه، صبر کن! ۳۴۵
- لطیفه ۴۰ / روز عید الزّهراء علیها السلام ۳۴۶
- لطیفه ۴۱ / به بعضی از احتیاط‌های او، گوش ندهید! ۳۴۷
- لطیفه ۴۲ / مطایبه حاج رضای همدانی رحمته الله با آخوند خراسانی رحمته الله ۳۴۸
- لطیفه ۴۳ / جانش را بگیر! ۳۴۹
- لطیفه ۴۴ / آب کشیدن پای سگ! ۳۵۰

بخش ششم / سروده‌های عرفانی و اخلاقی حضرت

آیت الله العظمی آقای آخوند ملا علی معصومی همدانی رحمته الله / ۳۵۱

- فصل ۱ / غزل دل ۳۵۳
- فصل ۲ / استقبال از غزل دل ۳۵۵
- فصل ۳ / تضمین غزل دل ۳۵۷
- فصل ۴ / داغ گناه و داغ مُهر! ۳۶۰
- فصل ۵ / مثنوی عمل و عکس العمل ۳۶۱
- فصل ۶ / بازی زاهدانه! ۳۶۲
- فصل ۷ / خراباتی افسرده دلدار ۳۶۳
- فصل ۸ / تأثیر دم آیت حق، مرد خدا ۳۶۵
- فصل ۹ / غزل دلبستگی به تار زلف یار ۳۶۷
- فصل ۱۰ / ولی خالق یکتا ۳۶۸
- فصل ۱۱ / تضمین مثنوی عمل و عکس العمل ۳۷۱
- فصل ۱۲ / غزل نوگل خندان ۳۷۳

فصل ۱۳ / کوتاه‌ترین مولودیه!	۳۷۵
فصل ۱۴ / گوشه چشم کیمیاگران	۳۷۶
فصل ۱۵ / مرنج و مرنجان!	۳۷۹
فصل ۱۶ / نفرین به قاتل فرزند دل‌بند خود!	۳۸۱
فصل ۱۷ / یک فرنگی مآب یخ کرده!	۳۸۲

بخش هفتم / حضرت آیت الله العظمی آقای آخوند

ملاً علی معصومی همدانی؛ و نهضت حضرت امام خمینی رحمته الله علیه / ۳۸۵

فصل ۱ / آیت الله آخوند ملاً علی رحمته الله علیه و نهضت امام خمینی رحمته الله علیه	۳۸۷
فصل ۲ / زندگانی آیت الله حاج سید نصرالله بنی صدر رحمته الله علیه	۳۸۸
فصل ۳ / خط فکر سیاسی آیت الله آخوند رحمته الله علیه	۳۹۰
فصل ۴ / اقدام به آزادی مهمان خود	۳۹۲
فصل ۵ / بازداشت حجت الاسلام و المسلمین هاشمی رفسنجانی	۳۹۳
فصل ۶ / نقشه ساواک برای کاهش قدرت آیت الله آخوند رحمته الله علیه	۳۹۵
فصل ۷ / حکایتی از مهاجرت آیت الله آخوند رحمته الله علیه به تهران	۳۹۷
فصل ۸ / عدم شرکت در مراسم ختم اعوان ظلمه	۳۹۹
فصل ۹ / عدم دریافت وجوه اوقافی	۴۰۰
فصل ۱۰ / افتتاح به نام نامی ولیعصر (عج)	۴۰۱
فصل ۱۱ / شرکت مستقیم و همراهی در نهضت امام خمینی رحمته الله علیه	۴۰۲
نمونه یکم	۴۰۳
نمونه دوم	۴۰۳
نمونه سوم	۴۰۳
نمونه چهارم	۴۰۴
فصل ۱۲ / نامه آیت الله آخوند رحمته الله علیه به حضرت امام خمینی رحمته الله علیه	۴۰۵
فصل ۱۳ / اطلاعیه‌های آیت الله آخوند رحمته الله علیه و... در نهضت امام رحمته الله علیه	۴۰۶
فصل ۱۴ / پیغام سلمان برای ابوذر	۴۱۱

فصل ۱۵ / قرآن شاه و موضع گیری آیت الله آخوند رحمته الله علیه ۴۱۳

بخش هشتم / حضرت آیت الله العظمی آقای آخوند ملا علی

معصومی همدانی رحمته الله علیه از دیدگاه علمای بزرگ و شاگردان خود/۴۲۹

فصل ۱ / آیت الله آخوند همدانی رحمته الله علیه از دیدگاه مراجع بزرگ تقلید ۴۳۱

۱- جامع کمالات ۴۳۱

۲- مجتهد عادل ۴۳۱

۳- آیت الله آخوند رحمته الله علیه در همدان ۴۳۱

۴- ارزنده ترین عالم در ایران ۴۳۲

۵- با وجود آقای آخوند، دیگر ۴۳۲

۶- آقای آخوند، به منزله خود من است! ۴۳۳

۷- آفتاب علم و حکمت و تقوا ۴۳۳

۸- ما، به وجود ایشان افتخار می کنیم ۴۳۴

۹- از نوابغ حوزه علمیه قم ۴۳۴

۱۰- به قصد زیارت آقای آخوند ۴۳۵

۱۱- شخصیتی با عظمت ۴۳۵

۱۲- جزو علمای طراز اول کشور ۴۳۶

۱۳- رکنی رکن ۴۳۷

۱۴- از افتخارات خطّه عالم پرور همدان ۴۳۷

۱۵- جامع معقول و منقول ۴۳۸

۱۶- عالمی جامع و کم نظیر ۴۳۸

۱۷- مردی بسیار بزرگ ۴۳۹

۱۸- گرم و صمیمی با طلاب ۴۴۰

۱۹- توجّه عجیب به افراد غریب ۴۴۱

۲۰- مردم داری عجیب ۴۴۱

۲۱- سیره تدریسی ۴۴۲

- ۲۲- پیوسته در فکر کمک به طلاب ۴۴۳
- ۲۳- دائرة المعارف سیار ۴۴۳
- ۲۴- فقط برای زیارت آقای آخوند ۴۴۴
- ۲۵- اعتراف مجامع علمی ۴۴۴
- ۲۶- سخن از جامعیت آقای آخوند ۴۴۵
- ۲۷- انسانی بزرگ و مجتهدی عادل ۴۴۶
- ۲۸- پرچم اسلام ۴۴۶
- ۲۹- از نتایج حوزه حاج شیخ ۴۴۷
- ۳۰- داناترین فرد در ایران ۴۴۷
- ۳۱- سفری برای زیارت قبر آخوند ۴۴۷
- ۳۲- دارای محاسن اخلاق فراوان ۴۴۸
- ۳۳- مصداق کلام حضرت عیسی علیه السلام ۴۴۸
- ۳۴- کتابخانه متحرک ۴۴۹
- ۳۵- همه او را می شناختند ۴۴۹
- ۳۶- نکته جالب توجه ۴۵۰
- ۳۷- یک ملای درجه یک ۴۵۱
- ۳۸- این‌ها، خیلی مهم است! ۴۵۲
- ۳۹- این، خیلی با ارزش است! ۴۵۲
- ۴۰- کاری بسیار بزرگ! ۴۵۳
- ۴۱- کاملاً خود را ساخته بود! ۴۵۴
- ۴۲- مواظبت در گفتار و کردار ۴۵۴
- ۴۳- دارای مجلسی بسیار سودمند ۴۵۵
- ۴۴- شخصیتی محبوب ۴۵۵
- ۴۵- همیشه در فکر خدمت به مردم ۴۵۶
- ۴۶- احترام به رقبا ۴۵۶
- فصل ۲ / آیت الله آخوند رحمه الله از دیدگاه علما، فضلا و شاگردان... ۴۵۷

- ۴۵۷ ۱- اهل دعا و ذکر و تهجد
- ۴۵۷ ۲- تحت تأثیر عرفان حکیم هیدجی
- ۴۵۸ ۳- مجمع فضایل و مکارم متعدد
- ۴۵۹ ۴- برخوردار از همه ثمرات علم و دانش
- ۴۵۹ ۵- دارای نقش علمی تأثیرگذار
- ۴۶۰ ۶- بهشت حضور آن بزرگوار
- ۴۶۰ ۷- یک پارچه تقوا و فضیلت
- ۴۶۱ ۸- ویژگی‌های ممتاز آن بزرگوار
- ۴۶۳ ۹- شخصیتی فرا اُستانی
- ۴۶۳ ۱۰- دارای جامعیتی خاص
- ۴۶۴ ۱۱- دارای فروتنی ستودنی
- ۴۶۵ ۱۲- عالم به تمام علوم اسلامی
- ۴۶۶ ۱۳- پیوسته سرگرم دانش آموزی
- ۴۶۷ ۱۴- عالم به تمام علوم اسلامی
- ۴۶۷ ۱۵- یک جهان قُدس و تقوا
- ۴۶۸ ۱۶- مهربان تر از پدر
- ۴۶۹ ۱۷- سرآمد روزگار، در علوم اسلامی
- ۴۷۰ ۱۸- مشمول سلام مخصوص امام عصر علیه السلام
- ۴۷۱ ۱۹- چشمه فیض آن استاد
- ۴۷۱ ۲۰- مروج علم و علما
- ۴۷۲ ۲۱- یک روحانی واقعی
- ۴۷۳ ۲۲- مانند بسیاری از بزرگان گذشته
- ۴۷۴ ۲۳- خاک نشین مرقع پوش
- ۴۷۴ ۲۴- نمونه انسانیت، برای آیندگان
- ۴۷۵ ۲۵- جامع علوم مختلف
- ۴۷۶ ۲۶- دارای روح بلند عرفانی

- ۲۷- دارای مجالس موعظه‌ای کم نظیر. ۴۷۷
- ۲۸- موعظه‌هایی مُنقلب و دگرگون کننده. ۴۷۷
- ۲۹- دارای جامعیتی کم نظیر. ۴۷۹
- ۳۰- موعظه‌های هدایتگر. ۴۷۹
- ۳۱- استفاده‌هایی از خطبه‌های نهج البلاغه. ۴۸۰
- ۳۲- استفاده از داستان‌های شیرین و حرکت آفرین. ۴۸۱
- ۳۳- عشق عمیق به اهل بیت عصمت و طهارت: ۴۸۲
- ۳۴- بنده خالص خدا. ۴۸۳
- ۳۵- من، افتخار می‌کنم. ۴۸۴
- ۳۶- مرجع اعلای معاصر. ۴۸۴
- ۳۷- بیان کننده حکم الله. ۴۸۴
- ۳۸- تأسیس حوزه علمیه بسیار آبرومند. ۴۸۵
- ۳۹- نترسیدن از غیر خدا. ۴۸۶
- ۴۰- مجتهد جامع الشرائط. ۴۸۷
- ۴۱- حائز جنبه مرجعیت. ۴۸۷
- ۴۲- تداعی کننده روش تدریس آیت الله بروجردی رحمته الله علیه. ۴۸۷
- ۴۳- از تربیت شدگان لایق. ۴۸۸
- ۴۴- همواره بر روی دو زانو می‌نشست! ۴۸۸
- ۴۵- از نوادر تاریخ شیعه. ۴۸۹

بخش نهم / نمونه‌هایی از نصایح، مواعظ و نظریات علمی حضرت

آیت الله العظمی آقای آخوند ملا علی معصومی همدانی رحمته الله علیه / ۴۹۱

- فصل ۱ / نکته‌های توحیدی. ۴۹۳
- ۱- ارکان توکل. ۴۹۳
- ۲- مراتب سه گانه خوف از خدا. ۴۹۳
- ۳- خوف تحقیقی و تقلیدی. ۴۹۴

- ۴- دو نور خوف و رجا ۴۹۵
- ۵- مظاهر رحمت و غضب حق ۴۹۵
- فصل ۲ / نکته‌هایی در تفسیر قرآن کریم ۴۹۶
- ۱- میانه روی در انفاق ۴۹۶
- ۲- انواع انفاق ۴۹۷
- ۳- زنده کردن در بُعد اخلاقی و ایمانی ۴۹۸
- ۴- خوف ناشی از محبت به پروردگار بزرگ ۴۹۹
- ۵- مظهریت تامّ انسان ۴۹۹
- ۶- انفاق در عین نیازمندی ۵۰۱
- ۷- روز قیامت، روز جدایی ۵۰۲
- ۸- فراز و فرودهای دنیوی و اخروی ۵۰۳
- ۹- علق و علاقه و جاذبه ۵۰۳
- ۱۰- تفاوت تجارت اخروی با تجارت‌های دنیوی ۵۰۳
- ۱۱- وحدت موضوعی قرآن کریم ۵۰۵
- ۱۲- سوره‌های مکی و مدنی قرآن ۵۰۵
- ۱۳- ناموس مطابقت یا تطبیق ۵۰۵
- ۱۴- مدنی بودن سوره انفال ۵۰۵
- فصل ۳ / نکته‌هایی درباره دعا ۵۰۷
- ۱- دعا، برای حفظ آبروی همه ۵۰۷
- ۲- دعایی بسیار هشدار دهنده ۵۰۷
- ۳- دعای سجده پایانی نمازها ۵۰۷
- ۴- دعا، برای تعجیل در امر فرج ولی عصر علیه السلام ۵۰۸
- ۵- اهمیت توسل به حضرات معصومین علیهم السلام ۵۰۸
- ۶- دعای مجرب، برای حل مشکلات ۵۰۸
- ۷- توسل به حضرت زهرا علیها السلام ۵۰۹
- ۸- اهمیت کیفیت در خواندن دعا ۵۱۰

- فصل ۴ / نکته‌های عرفانی ۵۱۱
- ۱- مقصود از لقاء الله ۵۱۱
- ۲- مقصود از توبه ۵۱۱
- ۳- یقظه، اولین مرحله سلوک الی الله ۵۱۱
- ۴- معنای سلوک الی الله ۵۱۱
- ۵- اقسام سلوک الی الله ۵۱۴
- ۶- رسیدن به ساحل، پس از سال‌ها تلاش کردن ۵۱۵
- ۷- تاراج یک لحظه غفلت ۵۱۶
- فصل ۵ / نکته‌هایی درباره شهریه و سهم امام علیه السلام ۵۱۷
- ۱- وجوه شرعی، باید حلال باشد ۵۱۷
- ۲- مسئولیت در برابر سهم امام علیه السلام ۵۱۷
- ۳- این، شهریه این ماه من است! ۵۱۷
- فصل ۶ / نکته‌هایی درباره اهلیت عصمت و طهارت علیهم السلام ۵۱۸
- ۱- الگوی همه مصلحان ۵۱۸
- ۲- عمل به وظیفه کردن حضرت امیر مؤمنان علیه السلام ۵۱۸
- ۳- دو همسر بی نظیر، برای دو شوهر بی نظیر ۵۱۸
- ۴- عصمت‌های واجب و عصمت‌های غیر واجب ۵۱۹
- ۵- برگ‌های شجره طیبه محمدیه صلی الله علیه و آله ۵۱۹
- ۶- راز سر به مهر فاطمه علیه السلام ۵۱۹
- ۷- امام ودود ۵۲۰
- ۸- راز پنهان در وجود حضرت فاطمه علیه السلام ۵۲۰
- ۹- شباهت‌های امام رضا علیه السلام با حضرت زهرا علیه السلام ۵۲۱
- ۱۰- معنای انتظار فرج امام عصر علیه السلام ۵۲۳
- ۱۱- راه دیدن معصومین علیهم السلام در خواب ۵۲۳
- ۱۲- بهترین ذکرها ۵۲۳
- فصل ۷ / نکته‌هایی از عاشورای حسینی علیه السلام ۵۲۵

- ۱- در ردیف نوکران امام حسین علیه السلام ۵۲۵
- ۲- علوی شدن زُهِیر ۵۲۵
- ۳- قتلگاهی پسندیده ۵۲۶
- ۴- مورد تأیید بودن مطالب کتاب لهوف ۵۲۷
- ۵- ریشه حوادث عاشورا در فتنه بزرگ سقیفه ۵۲۷
- ۶- چگونگی خوردن تیر به گلولی حضرت علی اصغر علیه السلام .. ۵۲۸
- ۷- عنایت حضرت علی اصغر علیه السلام به میرزا مهاجرانی رحمته الله ... ۵۲۹
- ۸- کشته شدن مظلومانه حضرت علی اکبر علیه السلام ۵۳۰
- ۹- حضرت امام حسین علیه السلام، اقامه کننده نماز ۵۳۱
- ۱۰- علت محبوب القلوب بودن امام حسین علیه السلام ۵۳۲
- فصل ۸ / نکته‌هایی درباره روضه خوانی ۵۳۳
- ۱- منصب نوکری امام حسین علیه السلام ۵۳۳
- ۲- مجالس روضه هفتگی در خانه‌ها ۵۳۴
- ۳- حضرت زهرا علیها السلام، باب الحوائج است ۵۳۴
- ۴- امام عصر علیه السلام، سبب متصل میان آسمان و زمین ۵۳۴
- ۵- دو سفارش مهم به منبری‌ها ۵۳۴
- ۶- ضرورت حفظ ادب در مجالس حسینی ۵۳۵
- ۷- پاداش گریه برای مصیبت امام حسین علیه السلام ۵۳۵
- فصل ۹ / نکته‌هایی درباره حضرت امام زمان علیه السلام ۵۳۷
- ۱- در حسرت دیدار ارباب ۵۳۷
- ۲- نگارش نامه‌ای به امام عصر علیه السلام ۵۳۷
- ۳- افتتاح، به نام ولی عصر علیه السلام ۵۳۷
- ۴- انتظار واقعی فرج ۵۳۸
- ۵- توجه به امام عصر علیه السلام در روزهای جمعه ۵۳۸
- ۶- دعا، برای فرج امام عصر علیه السلام ۵۳۸
- ۷- سیم اتصال به امام زمان علیه السلام ۵۳۸

- ۸- چند سؤال مهدوی ۵۳۸
- فصل ۱۰ / نکته‌های طلبگی ۵۴۰
- ۱- ضرورت خواندن نماز شب، برای طلبه‌ها ۵۴۰
- ۲- لزوم پرهیز از کارهای طاقت فرسا، در جوانی ۵۴۰
- ۳- ضرورت شرکت در مجالس موعظه، برای همگان ۵۴۰
- ۴- مثال عالم فاسق بی عمل ۵۴۱
- ۵- تعریف اخلاقی مجتهد ۵۴۱
- ۶- رمز ترقی من در آغاز طلبگی ۵۴۱
- ۷- عاشقی، شیوه رندان بلاکش ۵۴۱
- ۸- ظاهر شدن فشار کار، در دوران پیری ۵۴۲
- ۹- راز پیشرفت حاج شیخ عبدالکریم حائری رحمته الله علیه ۵۴۲
- ۱۰- عمامه سفید، زود لکه دار می شود! ۵۴۳
- ۱۱- پرهیز از چاپ رساله عملیه ۵۴۳
- ۱۲- پرهیز از چاپ سایر کتاب‌های خود ۵۴۴
- ۱۳- استشمام عطر استاد از فرزندان ۵۴۴
- ۱۴- دو تلاش متفاوت ۵۴۴
- ۱۵- بی ارزش بودن آخوند بی ادب ۵۴۴
- ۱۶- طلبه‌های قدیم و طلبه‌های جدید ۵۴۵
- ۱۷- راه تقویت ادبیات عرب ۵۴۵
- ۱۸- اهمیت ذکر متن عربی احادیث ۵۴۶
- ۱۹- ضرورت تنوع مطالب در منبر ۵۴۶
- ۲۰- درس خواندن، اولین و مهم‌ترین وظیفه طلبه‌ها ۵۴۶
- فصل ۱۱ / نکته‌هایی درباره احترام به سادات ۵۴۷
- ۱- احترام شال و عمامه سادات ۵۴۷
- ۲- کسی که از سادات بدش می آید ۵۴۷
- ۳- آرزوی خویشاوندی سببی با حضرت زهرا علیها السلام ۵۴۷

- ۴- سادات، چکیده اسلام ۵۴۸
- ۵- امانت‌های پیامبر خدا ﷺ ۵۴۸
- ۶- تهیة خانه، برای همه سادات ۵۴۸
- فصل ۱۲ / نکته‌های اخلاقی ۵۴۹
- ۱- ورشکست آخری ۵۴۹
- ۲- بهترین کار، در هر زمان و در هر مکان ۵۴۹
- ۳- راه‌های جبران گناهان ۵۴۹
- ۴- سفارشی به آموزگاران ۵۵۰
- ۵- تحقیر دیگران ممنوع! ۵۵۰
- ۶- همه مبانی اخلاق اسلامی ۵۵۰
- ۷- من، آهسته می‌آیم! ۵۵۴
- ۸- بر دو زانو می‌نشست! ۵۵۴
- ۹- رعایت احترام کوچک‌ترها ۵۵۴
- ۱۰- بهترین چیز در نامه عمل انسان ۵۵۴
- ۱۱- بهترین اعمال چیست؟ ۵۵۵
- فصل ۱۳ / نکته‌هایی درباره دنیا و آخرت ۵۵۷
- ۱- لذت‌های دنیوی، دفع آلم‌اند! ۵۵۷
- ۲- حقیقت مرگ ۵۵۷
- ۳- مسافرت‌های شش‌گانه انسان در مسیر کمال ۵۵۷
- ۴- نه روی ماندن، نه پای رفتن ۵۵۸
- ۵- پاسخگویی در قیامت، در حضور حضرت زهرا علیها السلام ۵۵۸
- فصل ۱۴ / نکته‌های انقلابی ۵۵۹
- ۱- باز شدن صفحه‌ای جدید در تاریخ ۵۵۹
- ۲- کاری صحیح، ولی خارج از توان دیگران ۵۵۹
- ۳- ضرورت مبارزه جدی با عوامل طاغوت ۵۵۹
- فصل ۱۵ / نکته‌های رجالی ۵۶۱

- ۱- ایمان و عدالت اُبی بن کعب ۵۶۱
- ۲- حسین بن علیّ النقیّ علیه السلام ۵۶۱
- ۳- مرقد حافظ ابوالعلاء و بُرج قربان در همدان ۵۶۱
- ۴- سنّ حضرت مسلم بن عقیل علیه السلام ۵۶۲
- ۵- برتری حافظ شیرازی بر سعدی شیرازی ۵۶۳
- ۶- سیّد المراقبین ۵۶۴
- ۷- صاحب روحانیّت عظیم ۵۶۴
- ۸- تربیت حاج آقا مصطفی هاشمی ۵۶۵
- ۹- از برکات الأرض ۵۶۵
- ۱۰- حاج آقا روح الله ۵۶۵
- ۱۱- بی نظیر در زهد و تقوا ۵۶۶
- ۱۲- منبر وحی! ۵۶۶
- ۱۳- لقمان زمان خود ۵۶۷
- ۱۴- محمّد بن اُبی عمیر ۵۶۷
- ۱۵- عالم و عالم زاده ۵۶۷
- فصل ۱۶ / نکته‌های کتاب شناسی ۵۶۸
- ۱- کتاب عروة الوثقی ۵۶۸
- ۲- کتاب شرح لمعه ۵۶۸
- ۳- کتاب نهج البلاغه ۵۶۸
- ۴- کتاب وسائل الشیعه ۵۶۹
- ۵- کتاب الجواهر السنّیه فی الأحادیث القدسیّه ۵۶۹
- ۶- کتاب الفیه شهید اوّل ۵۷۰
- ۷- کتاب نفلیّه شهید اوّل ۵۷۱
- ۸- کتاب کافی شریف ۵۷۱
- ۹- کتاب اعیان الشیعه ۵۷۱
- ۱۰- کتاب صحیفه سجّادیّه ۵۷۱

- ۱۱- کتاب وسائل الشیعة الى احکام الشریعة ۵۷۲
- فصل ۱۷ / برخی از نظریات و فتاوی فقهی ۵۷۳
- ۱- طهارت اهل کتاب ۵۷۳
- ۲- حکم فقهی سود سپرده بانکی ۵۷۳
- فصل ۱۸ / نکته‌هایی از علم اصول فقه ۵۷۴
- ۱- قوی تر بودن مباشر از سبب ۵۷۴
- ۲- اصل مشترک در ماده موضوع له الفاظ ۵۷۴
- ۳- افراط در علم اصول ممنوع! ۵۷۵
- ۴- زیارت کربلا، حاکم بر قواعد اولیّه و ثانویّه ۵۷۵
- فصل ۱۹ / شعرهایی که به آنها استشهاد می‌کرد ۵۷۸
- ۱- جانی که در تجلّی است ۵۷۸
- ۲- پرهیز از غفلت از یار ۵۷۸
- ۳- تفاوت قابلیت‌ها ۵۷۸
- ۴- حماقت ظالم ۵۷۸
- ۵- روز مظلوم و روز ظالم ۵۷۹
- ۶- شکستن آیینیه ایزد نما ۵۷۹
- ۷- افتادن عرش بر زمین ۵۷۹
- ۸- مهربانی دو طرفه ۵۷۹
- ۹- تهی از وجود خود ۵۸۰
- ۱۰- خوشه‌ای از خرمن اقبال بزرگان ۵۸۰
- ۱۱- آه صاحب درد ۵۸۰
- ۱۲- مکان آدمیت ۵۸۰
- ۱۳- ابلیس آدم روی ۵۸۱
- ۱۴- بدتر از بت پرستان ۵۸۱
- ۱۵- اساس میکده ۵۸۱
- ۱۶- در میان یک بیشه شیر! ۵۸۱

- ۱۷- مرگ دلخراش ۵۸۱
- ۱۸- جمال پری طلعتان ۵۸۲
- ۱۹- گواهی دهم ۵۸۲
- ۲۰- محتاج این درم! ۵۸۲
- ۲۱- به عمل کار بر آید ۵۸۲
- ۲۲- شبان وادی ایمن ۵۸۲
- ۲۳- ناریان و نوریان ۵۸۳
- ۲۴- یکی قطره باران ۵۸۳
- ۲۵- پرورش حسینی ۵۸۳
- ۲۶- خاک راهی که بر او میگذری ۵۸۳
- ۲۷- معنای راجع ۵۸۴
- ۲۸- جان عاریت ۵۸۴
- ۲۹- سخن چو دُر ۵۸۴
- ۳۰- تحریر این غم ۵۸۴
- ۳۱- کاری بکن! ۵۸۴
- ۳۲- خوابگاه پایانی ۵۸۵
- ۳۳- جلوۀ واعظان بی عمل ۵۸۵
- ۳۴- زاهد مدهم بازی! ۵۸۵
- ۳۵- معنای مسافر ۵۸۵
- ۳۶- رسم تُرنج ۵۸۶
- ۳۷- از معانی مردانگی ۵۸۶
- ۳۸- دیده‌ای متفاوت ۵۸۶
- ۳۹- این محال است ۵۸۶
- ۴۰- طیّ لسان عشق ۵۸۶
- ۴۱- آشنایان ره عشق ۵۸۷
- ۴۲- پدر کشته ۵۸۷

- ۴۳- رندان بلاکش ۵۸۷
- ۴۴- رهرو خواب آلوده ۵۸۷
- ۴۵- فاصله یک قدمی ۵۸۷
- ۴۶- بوی وصال ۵۸۸
- ۴۷- هوای سرکوی او ۵۸۸
- ۴۸- سزای یک لحظه غفلت! ۵۸۸
- ۴۹- بلکه برتر از آن ۵۸۸
- ۵۰- مظهر عین ظهور ۵۸۸
- ۵۱- نور خدا در وجود آدم ۵۸۹

بخش دهم / مصاحبه‌های پنج گانه با پنج تن از شاگردان برجسته

آیت الله العظمی آقای آخوند ملا علی معصومی همدانی رحمته الله علیه / ۵۹۱

- فصل ۱ / مصاحبه با آیه الله العظمی نوری همدانی (دامت برکاته) ۵۹۳
- فصل ۲ / مصاحبه با آیه الله صابری همدانی (دامت برکاته) ۶۰۲
- فصل ۳ / مصاحبه با حجت الاسلام مروّج (دامت برکاته) ۶۳۰
- فصل ۴ / مصاحبه با حجت الاسلام جوادی (دامت برکاته) ۶۵۱
- فصل ۵ / مصاحبه با حجت الاسلام نظامی (دامت برکاته) ۶۶۸

خاتمه / گفتاری اعتقادی، اخلاقی و عاشورایی از حضرت

آیت الله العظمی آقای آخوند ملا علی معصومی همدانی رحمته الله علیه / ۷۰۱

- ۱- اوصاف مؤمنان ۷۰۳
- ۲- ارکان توکل ۷۰۴
- ۳- اقامه نماز، از ویژگی‌های مؤمن ۷۰۴
- ۴- معنای فراغ الوقت برای نماز ۷۰۶
- ۵- معانی استخفاف نماز ۷۰۷
- ۶- باز هم فراغ القلب ۷۱۲

- ۷- داستان شیخ جوالقی ۷۱۳
- ۸- جشن تکلیف سید بن طاووس ۷۱۳
- ۹- حضور قلب و اقسام آن ۷۱۴
- ۱۰- باب ثنای پروردگار ۷۱۵
- ۱۱- حضور اجمالی عند العباد ۷۱۷
- ۱۲- معنای توبه ۷۱۸
- ۱۳- تفکر در نماز ۷۱۹
- ۱۴- حضور قلب در استعاذه ۷۲۱
- ۱۵- حضور در معبود ۷۲۵
- ۱۶- حضور قلب معصومین علیهم السلام در نماز ۷۲۷
- ۱۷- توجه به خدا ۷۳۰
- ۱۸- نماز امیر المؤمنین علیه السلام ۷۳۲
- ۱۹- نماز امام حسن علیه السلام ۷۳۳
- ۲۰- نماز امام سجاد علیه السلام ۷۳۳
- ۲۱- اهل ایجاد ۷۳۷
- ۲۲- رومان فتن القبر ۷۳۸
- ۲۳- توصیه پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله ۷۳۹
- ۲۴- معنای امانت و مصادیق آن ۷۴۱
- ۲۵- صدق حدیث و ادای امانت ۷۴۶
- ۲۶- آمادگی پیدا کنید! ۷۴۹
- ۲۷- درس حاج میرزا جواد آقا ملکی تبریزی رحمته الله ۷۵۲
- ۲۸- خطبه دیگری از نهج البلاغه ۷۵۳
- ۲۹- کرامتی از شیخ انصاری رحمته الله ۷۵۵
- ۳۰- پرده‌های غفلت بر روی چشمان مردم ۷۵۷
- ۳۱- پاداش گریه بر سید الشهداء علیه السلام ۷۵۸
- ۳۲- ثواب زیارت امام مظلوم علیه السلام ۷۵۹

۳۳- اسرای اهل بیت پیامبر ﷺ در مجلس ابن زیاد ۷۶۱

۳۴- اسرای اهل بیت علیا در کوفه ۷۶۲

فهرست منابع و مأخذ ۷۶۷

کنجینه تصاویر آیت الله العظمی آخوند معصومی همدانی رحمه الله ۷۷۷

میراث ماندگار ۸۱۵

www.Ketab.ir

پیش گفتار

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَ صَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا وَ نَبِيِّنَا، أَبِي الْقَاسِمِ
 الْمُضْطَفَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ الْمُعْصُومِينَ وَ لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى
 أَغْدَانِهِمْ أَجْمَعِينَ إِلَى قِيَامِ يَوْمِ الدِّينِ.
 خوانندگان گرامی!

پس از عرض سلام و ادب و تقدیم احترام لازم و کامل به محضر
 مبارک شما، به استحضارتان می‌رساند، کتابی که اینک در مقابل شما
 قرار دارد، دومین کتابی است که توسط این حقیر، درباره زندگی نامه،
 سیره علمی، عملی و اخلاقی بزرگ‌ترین عالم، مجتهد و فقیه سده اخیر در
 خطه عالم پرور دار الایمان همدان، یعنی حضرت آیه الله العظمی آقای
 آخوند ملا علی معصومی همدانی رحمته الله، به رشته نوشته در آمده است.
 پیش از این، تألیف نخستین کتاب این حقیر درباره موضوع یاد شده،
 در آبان ماه سال یکهزار و سیصد و نود و یک هجری شمسی، تحت
 عنوان «عالم ربّانی» به پایان رسید و سپس، بلافاصله، به زیور طبع
 آراسته و چاپ شد و روانه بازار کتاب گردید که با استقبال چشم گیر و
 زاید الوصف علاقه‌مندان آن فقیه یگانه و حکیم فرزانه قرار گرفت و
 همین امر، انگیزه تألیف دومین کتاب درباره آن دانشمند بزرگ و
 اندیشمند بزرگوار را در ذهن قاصر و فکر فاتر این حقیر ایجاد و سپس

تقویت کرد.

از این رو، می‌توان، این کتاب را به عنوان مکمل، متمم و به عبارت دیگر، جلد دوم برای کتاب «عالم ربّانی» تلقی و معرفی کرد، به همین دلیل، با مطالعه هر یک از آن دو، هرگز نمی‌توان از دیگری بی‌نیاز شد. ما، نام این کتاب را «مجتهد عادل» گذاشتیم، زیرا، هنگامی که مؤسس حوزه علمیه قم، حضرت آیت الله العظمی آقای حاج شیخ عبدالکریم حائری رحمته الله، به دنبال تقاضای مردم دارالایمان همدان، حضرت آیت الله العظمی آقای آخوند ملا علی معصومی همدانی رحمته الله، آن عالم ربّانی را به سوی دارالایمان همدان جهت ارشاد و هدایت مردم متدین آن سامان و اقامت دایمی در آن شهر اعزام می‌نماید، به هنگام هجرت طیبیه و عزیمت مبارکه آن بزرگوار از شهر مقدس قم به شهر تاریخی همدان، به اطرافیان خود و حضّار در آن جمع، خطاب نموده و می‌فرماید:

«من، مجتهد عادل را برای مردم شهر همدان فرستادم». (۱)

بنابراین، نام مبارک این کتاب وزین، اقتباس و برگرفته شده از جمله یاد شده می‌باشد، جمله‌ای حکیمانه از استادی بزرگ، درباره شاگردی سترگ!

لازم به ذکر است که ما، مطالب این کتاب را بر یک مقدمه، نه بخش و یک خاتمه، تنظیم نموده‌ایم.

با این توضیح که:

در مقدمه کتاب، چند مطلب درباره تألیف دو کتاب «عالم ربّانی» و

«مجتهد عادل» بیان شده است.

در بخش یکم کتاب: مروری کوتاه بر زندگی پر برکت حضرت آیت الله العظمی آقای آخوند ملا علی معصومی همدانی رحمته الله علیه، در ضمن سیزده فصل صورت گرفته است.

در بخش دوم کتاب: پنجاه و پنج قصه جذاب و دلنشین از سیره علمی، عملی و اخلاقی حضرت آیت الله العظمی آقای آخوند ملا علی معصومی همدانی رحمته الله علیه، آورده شده است.

در بخش سوم کتاب: نوزده خاطره از خاطرات شیرین و شنیدنی از زبان مبارک حضرت آیت الله العظمی آقای آخوند ملا علی معصومی همدانی رحمته الله علیه، آورده شده است.

در بخش چهارم کتاب: بیست و یک داستان آموزنده و عبرت‌انگیز، به نقل از حضرت آیت الله العظمی آقای آخوند ملا علی معصومی همدانی رحمته الله علیه، ذکر شده است.

در بخش پنجم کتاب: چهل و چهار مورد از لطیفه‌ها و مزاح‌های متنوع و ملیح حضرت آیت الله العظمی آقای آخوند ملا علی معصومی همدانی رحمته الله علیه، نقل شده است.

در بخش ششم کتاب: دوازده قطعه گوناگون از اشعار و سروده‌های زیبای حضرت آیت الله العظمی آقای آخوند ملا علی معصومی همدانی رحمته الله علیه، ذکر شده است.

در بخش هفتم کتاب: اسناد، مدارک و مطالب مستندی درباره نقش حضرت آیت الله العظمی آقای آخوند ملا علی معصومی همدانی رحمته الله علیه، در نهضت اسلامی حضرت امام خمینی رهبر ما و پیروزی انقلاب اسلامی مردم

ایران، در طی سیزده فصل آمده است.

در بخش هشتم کتاب: بیش از هشتاد نمونه از گفتارها و سخنان مراجع عظام تقلید، علمای بزرگ و شاگردان برجسته حضرت آیت الله العظمی آقای آخوند ملا علی معصومی همدانی رحمته الله علیه، در ضمن دو فصل جداگانه مطرح شده است.

در بخش نهم کتاب: نمونه‌های فراوانی از نصایح، مواعظ و نظریات علمی حضرت آیت الله العظمی آقای آخوند ملا علی معصومی همدانی رحمته الله علیه، در ضمن هفده فصل آورده شده است.

در بخش دهم کتاب: پنج مصاحبه وزین و عالمانه که با پنج تن از شاگردان برجسته حضرت آیت الله العظمی آقای آخوند ملا علی معصومی همدانی رحمته الله علیه صورت گرفته، آورده شده است.

در خاتمه کتاب: مجموعه‌ای از گفتارها و بخشی از سخنرانی‌های حضرت آیت الله العظمی آقای آخوند ملا علی معصومی همدانی رحمته الله علیه تحت عنوان «گفتاری اخلاقی و عاشورایی» از آن عالم ربّانی آورده و زینت بخش قسمت پایانی این کتاب شده است.

در پایان کتاب نیز مجموعه‌ای از تصاویر مربوط به حضرت آیت الله العظمی آقای آخوند ملا علی معصومی همدانی رحمته الله علیه، تحت عنوان «گنجینه تصاویر» آورده شده است.

و بالاخره، امیدواریم که این کتاب و مطالب آن:

اولاً: مورد قبول خداوند متعال قرار بگیرد.

ثانیاً: مرضی رضای حضرت امام عصر علیه السلام واقع بشود.

ثالثاً: باعث معرفتی و شناسایی بیش از پیش حضرت آیت الله

العظمی آقای آخوند ملا علی معصومی همدانی رحمته الله به علاقه‌مندان آن بزرگوار و نسل جوان امروز و فردا و فرداها بشود.

رابعاً: همچون آثار دیگر و سایر کتاب‌های مؤلف آن مورد استقبال گسترده مؤمنین و مؤمنات قرار بگیرد.

خامساً: ذخیره ارزشمند و توشه سودمندی برای سرای باقی و عوالم قبر، برزخ و قیامت این حقیر، پدر و مادرم، اساتید و همه ذوی الحقوق بوده باشد.

نکته آخر این که این کتاب، تنها یک حُسن دارد و هزار کاستی! تنها حُسن آن، نیت مؤلف آن است که جز خلوص و اخلاص در جهت احیای نام و یاد یک خدمتگزار صدیق و راستین حضرات اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام نبوده و نیست. برگ‌هایی از دفتر زندگی پربارِ عالمی عامل ارائه شده، تا چراغی روشنگر در راه باشد و تاریکی‌های فرا روی روندگان راه حق را از میان برداشته و از بین ببرد.

هزار عیب و کاستی دیگر، همچنان پابرجاست، زیرا، شاید بتوان گفت این کتاب در نوع خود، اولین کتابی است که با این حجم و با این گستردگی به معرفی شخصیت علمی، عملی و اخلاقی والای حضرت آیت الله العظمی آقای آخوند ملا علی معصومی همدانی رحمته الله می‌پردازد.

البته، این امر، به معنای نادیده گرفتن زحمات ارزشمند نویسندگان بزرگوار که درباره آن عالم ربّانی، آثار فاخری را به وجود آورده‌اند نمی‌باشد، زیرا، اولاً سعی آنان مشکور بوده، ثانیاً: مؤلف این کتاب رهین منت همه آن بزرگواران بوده و از آثار تألیفی آنان کمال استفاده رانموده و قدردان آنهاست.

آری، وقتی کاری هم برای نخستین بار و هم با حجم بالایی صورت گرفت، هرگز نمی‌تواند بدون نقص و خالی از کاستی‌های فراوان بوده باشد. امید است خوانندگان فرهیخته و ارجمند، همه آن کاستی‌ها را به بزرگواری خودشان ببخشند و در صورت امکان، از ارائه پیشنهادی ارزشمند خود در جهت رفع و یا تقلیل آن کاستی‌ها در چاپ‌های بعدی کتاب، دریغ نفرمایند.

روز جمعه ۲۱ / فروردین ۱۳۹۴ شمسی
 برابر با ۲۰ / جمادی الثانیة / ۱۴۳۶ قمری
 همزمان با سالروز ولادت با سعادت و فرخنده:
 حضرت فاطمة زهراء علیها السلام و حضرت امام خمینی رحمته الله.
 همدان - قروه در جزین - علی اصغری همدانی